

Имиграцията в Европа в средата на десетилетието след 2010г.: «миграционна криза»?

Източник: Population & Avenir, No. 744, Септември–Октомври 2019,
<https://www.population-et-avenir.com/revue-population-avenir/> ; www.cairn.info/revue-population-et-avenir.htm ;
<http://www.cairn-int.info/journal-population-et-avenir.htm>

Имиграционните потоци, насочили се към Европа в средата на десетилетието след 2010 г., доведоха до използването в много речни на формулировката „миграционна криза“. Оправдана ли е тя в количествено отношение? А в качествено отношение ?

Един „връх“, но наблюдаван в ограничен брой страни

От количествена гледна точка е вярно, че някои страни в Европейския съюз регистрираха по-голям брой имигранти в средата на десетилетието след 2010г. спрямо в други години, близки до този период. В Германия, където броят на имигрантите се равняваше на 404 000 през 2010 г., той се увеличи до пиковия 1 544 000 през 2015г., преди да спадне до 1 029 000 през 2016 г. и до 917 000 през 2017г.¹. Въпреки това, такова ниво на имиграция не е изключение в Германия, тъй като страната например регистрира повече от един милион имигранти всяка година от 1990г. до 1995г., и дори 1 502 000 през 1992г., именно с пристигането на „aussiedler“-рите („завръщащи се преселници“), емигриращи предимно от бившия СССР.

Австрия също достигна своя връх през 2015 г. със 166 000 имигранти, и с повече от 100 000 на година между 2013г. и 2018г. Тази страна имаше големи потоци от имигранти надхвърлящи 100 000 също така и между 2002 и 2005 г. В Швеция, чийто брой имигранти надхвърля 110 000 годишно от 2013г. насам, се достигат върховете 163 000 през 2016г. Обединеното кралство продължава да бъде страна със значителна имиграция, надхвърляла 600 000 приема през 2014, 2015 и 2017 г., като поне от началото на 21 век, имиграционният ѝ поток постоянно е значително по-висок от този на Франция и на Италия.

В други европейски страни през 2015 г. не се наблюдават особености. По-общо казано, броят на имигрантите през 2015 г. често се вписва в една обща тенденция на увеличение. Такъв е случаят с Гърция, където броят на имигрантите през 2016г. и през 2017 г. надхвърля 100 000, като там това вече се беше случвало на няколко пъти през 90-те години. Испания също показва от 2013 г. тенденция на нарастване на броя на имигрантите си, но на значително по-ниско ниво, отколкото в годините, предхождащи икономическата криза, между 2004г. и 2007г. За Белгия промяната в нивото на имиграционните потоци се наблюдава не през десетилетието след 2010 г., а още от 2001 г. с годишни потоци надхвърлящи 100 000, докато през 90-те години те са били под 100 000 на година. По същия начин, Франция и Холандия зарегистрират постоянно нарастване² на годишния брой имигранти след 2010г., а дори и през предходното десетилетие. Италия регистрира по-малко имигранти между 2013г. и 2018г. отколкото в предшествашите ги 2007-2012 години. В Полша годишният брой имигранти надхвърля 200 000 годишно от 2012г. насам, главно поради пристигането на украинци.

Наличието на високи имиграционни потоци за един кратък период като последица от емиграция на население, търсещо да осигури оцеляването си или да напусне либертициден режим³, не е рядкост. След края на Втората световна война например светът преживява изселването на милиони немци от Судетската област или от Източна Прусия,

От Жерар-Франсоа Дюмон

Професор в Университета на Париж IV Сорбона. Президент и Редакционен директор на списанието Population & Avenir.

“

Да се говори за

„миграционна

криза“ рискува

да доведе до

отказ да се

направи реален

анализ.

”

изселването на милиони немци от изток на запад⁴ след създаването на комунистическата ГДР⁵, изселването на неарабското население или на коптите от Египет през 1956г., неколнократните изселвания от Куба в Съединените щати⁶, изселването на китайците с техните сампани (лодки) към Хонконг, особено при принудителната колективизация по време на китайския „голям скок напред“ (1962 г.), изселването от Алжир на немюсюлманското население през 1962 г., изселването на вьетнамци и камбоджанци след завземането на властта съответно от комунистите в Сайгон и от Червените Кхмери в Пном Пен, изселването, свързано с войните в бивша Югославия в началото на 90-те години, изселването от Зимбабве към Южна Африка, особено през 2005 г. поради репресиите на Мугабе, тогава на власт, изселването на венецуелците през 2018-2019г. ...

Така че, отнесени към населението на страните на напускане или на пристигане, миграционните потоци, които касаят страните от Европейския съюз в средата на периода след 2010 г., не са толкова значителни.

Един термин, довеждащ до лишаване да се разбере геополитическата сложност

В качествен план е необходимо първо да се постави въпроса за използваната терминология. Буквално погледнато, думата „криза“ означава един прекъсващ момент, следователно и съществуване на принципно нови фактори, пораждащи нови явления в миграционните процеси⁷. Пояснителните фактори за миграционните потоци към Западна Европа в средата на десетилетието от 2010 г. насам са свързани с конфликтите в Месопотамия, а от там и в Сирия и Ирак, или с дестабилизацията на Либия. Този тип фактори са повлиявали и в миналото при други конфликти или в страни, приживели период на политическа нестабилност. Други обяснителни фактори са свързани с геополитическото използване на миграционните потоци от някои страни, включително от Турция. И тук, нищо ново. Фактът, че властите разгръщат геополитически действия, възползвайки се от имигрантите за достигане на геополитически превес, е съществувало и в миналото. СССР го е прилагала, а Източна Германия даже се е била специализирала в това. Куба на Кастро или чавистка Венецуела също така са прибегвали до това.

Използването на термина „миграционна криза“, формулировка имаща предимството да е елементарна, поставя въпрос, тъй като това може да доведе до пропускане на възможността да се направи истински анализ и по този начин да се изследват разяснителните геополитически параметри в тяхната сложна комбинация⁸, единствен анализ, който би гарантирал вземането на адекватни решения. Това, което често се определя като „миграционна криза“, преживявана от Европейския съюз, иначе казано достигането на една връхна точка в броя на имигрантите в неколцина от неговите страни-членки в средата на десетилетието от 2010 г. насам, не е ли по-скоро неспособност да се разбере реалността на миграционните динамики, и вследствие на това, да се откаже разгръщането на геополитически действия, които биха позволили ограничаването на човешките трагедии, свързани с тези миграционни потоци? ☺

Превод от френски Светла Гиймо-Велчева
 (traduit du français par Svetla Guillemot-Veltcheva)

1. Всички данни, фигуриращи в този текст, са почерпани от статистиките на Евростат, публикувани през 2019г

2. Вижте Леши, Дидие, „Миграции: Несигурна Франция, раздробена Европа“, Дебатът, № 205, 2019г

3. Дюмон, Жерар-Франсоа, География на населението, Концепции, динамики, перспективи, Париж, Арман Колен, 2018г.

4. Оценено на 3 милиона между 1949г. и 1958г.

5. Германска Демократична Република.

6. Дюмон, Жерар-Франсоа, „Куба: история на едно преселение“, Население □ Бъдеще, № 725, ноември–декември 2015г.

7. Дюмон, Жерар-Франсоа, „Какво е криза?“, Геостратегически, №4, април 2001г.

8. Дюмон, Жерар-Франсоа, „Преселението на мигрантите от Месопотамия“, Социалистическо списание, №61, февруари 2016г.